

Władysław Lester - pierwszy wójt

80 lat temu, na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego z dnia 19 stycznia 1928 roku „O organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej”, powstały tzw. obwody wójtowskie. Wśród tych nowych jednostek administracyjnych znalazł się również obwód wójtowski w Krzemieniewie, na czele którego z woli wyborców stanął Władysław Lester. Stanowisko to pełnił on aż do wybuchu II wojny światowej.

Władysław Lester urodził się 27 marca 1898 roku w Łoniewie. Jego rodzice, Wojciech i Wiktoria (z domu Prałat) posiadali tam piętnastohektarowe gospodarstwo rolne, które w rękach tego rodu pozostaje do dzisiaj. Władysław, który był najstarszy, miał jeszcze czworo rodzeństwa: Franciszka, Franciszkę, Weronikę i Jana (zmarłego w niewoli podczas II wojny światowej). Wychowanie w tym domu było dość surowe, a dodatkowo jeszcze oparte na wartościach chrześcijańskich i umiłowaniu polskości. Przełożyło się to później na obywatelską postawę Władysława, który po dość krótkim epizodzie służby w armii niemieckiej podczas I wojny światowej, od końca 1918 roku bardzo aktywnie włączył się w działalność niepodległościową. Na wieść o wybuchu Powstania Wielkopolskiego porzucił służbę w armii zaborczej i wstąpił w Poznaniu do Polskiej Organizacji Wojskowej. W walkach powstańczych był żołnierzem kompanii gostyńskiej Grupy „Leszno”. Rozkazem z 6 marca 1919 roku dowództwo główne wojsk powstańczych postanowiło utworzyć z oddziałów Grupy „Leszno” 6. Pułk Strzelców Wielkopolskich, którego dowodzenie powierzono porucznikowi Bernardowi Śliwińskiemu. Władysław Lester został wcielony do 8 kompanii tego pułku i brał później udział w zajmowaniu Pomorza (między innymi Bydgoszczy) oraz wojnie polsko-bolszewickiej (rejon Berezyny, Stodoliszcz). W czasie

odrotu ze Wschodu dostał się do niewoli, z której udało mu się jednak uciec. W wojsku pozostawał do roku 1921, kiedy to został zdemobilizowany i wrócił do domu w stopniu szeregowca.

8 lipca 1923 roku Władysław Lester ożenił się z Józefą Galon z Krzemieniewa, gdzie też zamieszkał pod ówczesnym numerem 12. Wspólnie z żoną prowadzili gospodarstwo rolne (15 ha) i zajmowali się wychowywaniem dość sporej gromadki dzieci: Leokadii, Stanisława (zmarł w dzieciństwie), Zofii, Moniki, Kazimierza, Edmunda i Teresy. Od samego początku swojego pobytu w Krzemieniewie Władysław Lester zasłynął ze swojej pracowitości i wielkiej pasji społecznikowskiej. Jako były powstaniec i żołnierz z czasów wojny z bolszewikami współtworzył na terenie tej miejscowości Koło Związku Weteranów Powstań Narodowych oraz Związek Rezerwistów i Związek Strzelecki. Był także jednym ze współzałożycieli miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej, powstałej 12 września 1926 roku (pełnił w niej funkcję przewodnika oddziału ratunkowego). Udzielał się również jako przewodniczący w miejscowej Radzie Szkolnej. Ta jego działalność została dość szybko zauważona przez mieszkańców Krzemieniewa, wśród których, mimo dość młodego wieku, zaczął się cieszyć szacunkiem i zaufaniem. Mając ogromne poparcie społeczne w

roku 1928 został wybrany wójtem dla obwodu wójtowskiego w Krzemieniewie. Na tym stanowisku (piastowanym społecznie) dał się poznać z jak najlepszej strony, a podejmowane przez niego decyzje zawsze były bardzo wyważone, co z kolei przekładało się na sprawne funkcjonowanie wszystkich części składowych wójtostwa. Siedzibę dla urzędu, który pełnił, urządził we własnym domu. W 1935 roku, po kolejnej reorganizacji samorządu terytorialnego (na podstawie ustawy z dnia 23 marca 1933) powstała gmina Krzemieniewo, a na jej czele stanął znowu Władysław Lester. W tym też czasie, jako człowiek bardzo religijny, zaangażował się mocno w tworzenie parafii i budowę kościoła w Drobninie. Potrącił jako urzędnik współpracować z mniejszością niemiecką, zamieszkującą na tym terenie. Jednego z mieszkańców Krzemieniewa narodowości niemieckiej, Reinscha, zatrudnił nawet jako gońca. Dzięki temu udawało się aż do wybuchu II wojny światowej unikać zadrażeń o charakterze narodowościowym i religijnym wśród mieszkańców gminy.

Władysław Lester nie dbał o honory i zaszczyty, ale szczególnie mocno cenił sobie otrzymany decyzją Wojewody Poznańskiego Adama Maruszewskiego z dnia 29 września 1938 roku, Brązowy Medal Za Długoletnią Służbę.

1 września 1939 roku, po wybuchu II wojny światowej, większość Polaków z Krzemieniewa podjęła decyzję o ewakuacji na wschód. Wśród nich była również rodzina Lesterów. Po dotarciu do Księginek, Władysław Lester postanowił jednak wrócić do Krzemieniewa. Tutaj 27 września 1939 roku został aresztowany. Miało to

związek z odmową podpisania przez niego, jako pełniącego urząd wójta, rozkazu rozstrzelania jednego z członków nieformalnej polskiej policji porządkowej, która powstała w Krzemieniewie na początku września 1939 roku. Wójt Lester osadzony został w piwnicy u Hofmanna, służącej za prowizoryczny areszt, gdzie przetrzymywano wtedy

również Antoniego Woźniaka i Stanisława Dudkowiaka. Startąd najpierw trafił do więzienia we Wrocławiu, a 16 października 1939 roku wywieziono go do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie, gdzie otrzymał numer 10147/3229. 7 marca 1940 roku przeniesiony został do obozu w Mauthausen – numer obozowy 2514, skąd 22 września 1940 roku trafił do podobozu w Gusen. Tam, na skutek straszliwych warunków i wyczerpującej pracy 10 marca 1941 roku o godzinie 9:30 zmarł. W oficjalnym piśmie, jakie otrzymała rodzina (żona wójta z córkami przebywała wtedy w Tomaszowie Mazowieckim, synowie najpierw w Łoniewie, a później w Pawłowicach i Lesznie), za przyczynę śmierci podano zapalenie płuc. Krótko potem do Łoniewa dotarła z Mauthausen przesyłka zawierająca urnę z prochami Władysława Lestera, za którą zresztą władze niemieckie pobrały opłatę. Urnę tę pochowano na cmentarzu w Osieczynie, w grobie Jana Lestera.

Po wojnie (marzec 1945) wdowa po Władysławie Lesterze, Józefa, powróciła wraz z dziećmi do Krzemieniewa i w dalszym ciągu zajmowała się rolnictwem. W 1961 roku sprzedała gospodarstwo, przeniosła się do Poznania, gdzie 2 stycznia 1981 roku zmarła. Pochowana została na cmentarzu na Miłostowie.

ELŻBIETA I JERZY KOWNACCY

Na podstawie rozmów z synami Władysława Lestera – Kazimierzem i Edmundefem, informacji uzyskanych od Franciszki Cichowlas i Zofii Skrzypczak oraz Jarosława Wawrzyńska.

WARTO PAMIĘTAĆ:

29. 09. 1398 – w Księgach Ziemi Kosciańskich pojawia się pierwsza wzmianka źródłowa na temat Krzemieniewa (Czremenevo). Sprawa dotyczyła zapisu przez Bawora Wyskotę wiana dla jego żony Małgorzaty.

12. 09. 1683 – Maciej Mielżyński (właściciel Pawłowic) wziął udział w bitwie z Turkami pod Wiedniem.

03. 09. 1924 – do Drobnina przybyły siostry zakonne ze Zgromadzenia Serafitek, które zajęły się nauczaniem w miejscowej szkole, pracą w punkcie sanitarnym oraz opieką nad dziećmi w ochronce.

12. 09. 1926 – w Krzemieniewie utworzona została Ochotnicza Straż Pożarna.

15. 09. 1939 – w czasie bombardowania Warszawy zginął pierwszy proboszcz parafii w Drobninie, ksiądz Eryk Szymkowiak.